

TÜRKCENİN MATEMATİĞİ OKULU 9.SINIFLAR 2.DÖNEM 1. TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI YAZILI SORULARIDIR.

ADI:
SOYADI:
ALDIĞI NOT:

1)

Tilki değirmenciye kandırır ve beraber yola çıkarlar. Padişahın sarayına yaklaşınca tilki, değirmenciye der ki: – Sen burada dur, ben gidip padişahın sana bir kat elbise alıp geleyim. Tilki saraydan içeri girer, padişahla karşılaşır.

Bu parça masal bölümlerinin hangisinden alınmıştır?

2) Padişah, konuk ağırlamayı çok sever. Methi her yerde duyulan bir de aşçısı vardır. Bir gün çok sevdiği arkadaşları, evine konuk olur; aşçısından sofrayı donatmasını ister. Akşam olur, davetliler gelir, sofrada kırk çeşit yemek vardır fakat hepsi dilden yapılmıştır. Padişah bu duruma şaşırır. Başka bir gün padişahın tekrar misafiri gelir. Padişah aşçısına, “Bu sefer gelenler çok önemli insanlar değil.” der. Padişah, önemsiz dediği misafirlerine de dil yemeği hazırladığını görünce şaşırır ve nedenini sorar. Aşçı, “Dil çok kıymetlidir, iyi kullanırsak yılanı deliğinden çıkarır. Kötü kullanırsak dilin hatasını hiçbir şey düzeltemez.” der.

Bu parça dil ve anlatım özellikleri bakımından aşağıdaki türlerden hangisine örnek olabilir?

3) Tatlı tabiatım üç dört ay sonra beni başka bir felakete uğrattı. Kazalardan birine bir kaymakam tayin edilecekti. Çok çalışkan ve çok anlayışlı bir genç olduğumu nazarı dikkate alarak beni tensip ettiler. Muamelem bitmek üzereydi. Tam bu esnada bir havadis çıktı. Bu kaymakamlığa benden daha kıdemsiz ve ehliyetsiz bir başka genci tayin etmişler. Evvela inanmadım. Sordum: Doğru çıktı. Sebebini sonradan maarif başkâtibinden öğrendim.

Bu parçanın anlatıcısı ve bakış açısı nedir?

4) Yusuf, Kuyucak'tan çıkalı altı sene olmuştu. Artık oraları unutmuş gibiydi. Yalnız, bu kasabanın çocuklarıyla anlaşmadığı zamanlar köyündeki arkadaşlarını belirsiz birtakım hislerle aradığı oluyordu. Bu altı seneyi, yazın kırlarda dolaşarak yahut bağda ağaçların altına yatarak kışın da ilk senelerde fabrikanın önündeki zeytin çuvallarının yığınları üzerine kazık oynayarak sonraları da Salâhattin Bey'in aldığı küçük bir zeytinliğin toplanmasına nezaret ederek geçirdi. Yaşı on altıyı bulmuş, gitgide konuşmayı daha az sever olmuştu.

Bu parça aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangilerine örnek oluşturur?

5) Aşağıda verilen örneklerin hangi roman türüne ait olduğunu yazınız.

* Ve içine sırlar doluyordu. Yalnız duyulan ve asla bilinmeyen o sırlar ki birbiri üstüne yığılarak bir iğne ucu kadar küçük bir saha içinde âdeta büyük denizler gibi derinleşiyordu.
()

*Köy göçüyordu. Ardında kediden, köpekten, nerede dolaştığı belirsiz Vurgun Ahmet'inden başka canlı hiçbir şey komamacasına köy her şeyiyle göçüyordu. ()

* Binlerce süvari, arkası kesilmeksizin sel gibi ovaya akıyordu. Ordunun taarruza geçmesi Afyon Türklerini havalara uçurdu. Sevinçlerini saklamayı beceremediler. ()

* Gemiye bindiğim gün yola çıktık, Afrika kıyılarına yönelmek üzere kendi bulunduğumuz kıyıdan kuzeye açıldık. Burundan sonra denize daha çok açılarak kıyıyı gözden yitirdik.
()

6) Bugün ensenize kadar kestirdiğiniz şu saçlar yok mu? Ne uzundu, ne uzun! Köklerini sökercesine onları tarardık. Hiç unutmam, hanımefendi size üstü papatya örneği beyaz ketenlerden yeni bir elbise diktirmişti, onu giydirdik ve sizi büyük hanımefendiye götürdük. O vakte kadar büyükannenizi görmemiştiniz çünkü büyük hanımefendi damadıyla altı sene dargın durdu. Nihayet barıştılar, biz de sizi götürdük. Ah, diye içini çekiyor ve başını sallıyor Gülter. Büyükanneniz gibi kadın nerede şimdi?

Bu parçada hangi anlatım tekniği kullanılmıştır?

7) Stendhal Kırmızı ve Siyah adlı eserinde, “Yol boyunca gezdirilen bir aynadır roman.” derken romanın hangi özelliğini vurgulamaktadır açıklayınız.

8) Duha Koca oğlu Bilge Dumrul, Karaçuk Dağı'nın yamaçlarında yetişmiş meşe ağacından kendi elleriyle özene bezene yaptığı masasında üç ay önce Buhara'ya giden kervanlara ısmarladığı ve kendisine iki yüz Oğuz akçesine mal olan risale ve ciltli kitapları büyük bir merak ve heyecanla karıştırmakla meşguldü. Yeni kurduğu yaylak çadırının tünüğünden içeriye akan gün ışığı yavaş yavaş çevirdiği sayfaları aydınlatıyordu. Böyle güzel ve parlak günlerde sabah işlerini bitirdikten sonra yeri çadırın ortası olan ocağı kaldırır, biraz da ruhumuzu doyuralım diyerek masasını orta yere yerleştirirdi. Sonra başlardı okumaya. Bugün de aynı şeyi yapmaktaydı ve rahatsız edilmeyi sevmediğinden karısı dışarıdaki işlere gitmişti.

Bu parçada hangi değer ve öğeler ön plandadır?

9) Selim de başka türlü yaşadı. Belki de bu görev size verildi, efendimiz. Selim, sadece ışık mı tuttu Olric? Belki de, efendimiz. Hiç olmazsa düşünmeyi öğretseydi bana ölmeden önce. Bu kadar gizlenmeseydi. Gizlendiğini sanmıyorum, efendimiz. Biliyorum, çok şey öğrendim Olric. Siz yaşayacaksınız efendimiz.

Bu parçadaki altı çizili sözcükler anlatım tekniklerinden hangisine örnek oluşturur?

10) Saçları iki örgülü kız çocukları kapı eşiklerinde sakız çiğner (I) çakşırı yırtık (II) yalınayak (III) başı kabak oğlanlar kırık taşlar arasındaki su birikintileri etrafında çömelmiş kâğıttan gemi yüzdürürler. Birincisi sokağın ortasındaki evlerden birinin altına kara bir kovuk gibi gömülen dükkân (IV) öteki sokağın biricik üç katlı binası. Gerçi kapısı öteki sokağa açılır fakat küçük Sinekli Bakkal onu benimsemek ister. Çünkü zengin fakir bütün civar halkı (V) hayati meselelerde o eve gelmek mecburiyetindedir.

Yukarıda numaralanmış kısımlara ilgili noktalama işaretlerini getiriniz.

**BAŞARILAR DİLERİM
KALBİM SENİNLE GÜÇ BİZİMLE OLSUN**